

عنوان مقاله:

سنجش تاب آوری روستایی حوزه آبخیز حبله رود در شرایط خشکسالی

محل انتشار:

فصلنامه مهندسی و مدیریت آبخیز، دوره 13، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سیدجعفر سیداخلاقی - عضو هیات علمی موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مصطفی طالشی - دانشیار دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

تاب آوری یکی از راهبردهای کاهش آسیب پذیری جوامع در مواجهه با مخاطرات طبیعی است، در میان مخاطرات محیطی، خشکسالی، پرهزینه ترین مخاطره طبیعی به لحاظ کاهش تولیدات و شدت رنج برای روستائیان به شمار می آید ارزیابی اثرات خشکسالی های اخیر در کشور، نشانگر تاب آوری پایین جوامع در برابر این مخاطره طبیعی می باشد پژوهش پیش رو کاربردی است و با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و با هدف سنجش میزان تاب آوری روستایی در شرایط خشکسالی انجام گرفته است. برای انجام پژوهش، ابتدا با استفاده از منابع کتابخانه ای، شاخص ها و عوامل مؤثر بر تاب آوری روستایی شناسایی و تعریف عملیاتی شد و سپس با استفاده از روش میدانی و پرسشنامه، اطلاعات مورد نیاز جمع آوری و اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد پردازش قرار گرفت. جامعه آماری کشاورزان روستایی حوزه حبله رود می باشند. بدین منظور 9 روستا از مناطق مختلف حوزه با سطوح مختلفی از خشکسالی و توسعه، انتخاب و بر اساس فرمول کوکران 271 نفر به عنوان حجم نمونه تعیین شدند. آزمون های مورد استفاده در این پژوهش، تی-تک نمونه ای، آزمون فریدمن و ضریب همبستگی پیرسون می باشد. در این پژوهش وضعیت تاب آوری جوامع روستایی حوزه حبله رود در ابعاد مختلف محیطی، اقتصادی، اجتماعی، روانشناختی، نهادی و فیزیکی کالبدی ارزیابی شد. نتایج نشان داد که میزان شاخص تاب آوری کل در پیوستار صفر تا 10 به میزان 4.34 و در حد متوسط است. چنانچه وجه دیگر تاب آوری را آسیب پذیری در نظر بگیریم، گرایش متوسط جامعه آماری مورد مطالعه به آسیب پذیری متمایل بوده و از حیث تاب آوری در وضعیت مناسبی قرار ندارد.

کلمات کلیدی:

آسیب پذیری، سرمایه های معیشتی، جوامع محلی، توسعه یافتگی، حوزه آبخیز حبله رود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153100>

